

NAUKA PREISPITUJE SVOJ STAV PREMA VJERI

Da li se religija bavi istinom? Tokom većeg dela dvadesetog veka naučnike su mučile sumnje u tom pogledu. Većina pionira savremene nauke poput – Frensis Bekona (Bacon), Johanesa Keplera, Isaka Njutna (Newton), Džemsa Maksvela (Maxwell) i Luja Pastera (Pasteur) – bili su predani hrišćani. Od Darvina, međutim, naučnici su u sve većem broju prihvatili naturalističko poimanje univerzuma, ono koje isključuje Boga. Ajnštajn je bio u manjini kada je primetio da „harmonija prirodnog zakona... otkriva jednu toliko superiornu inteligenciju da u poređenju sa njom celokupno sistematsko razmišljanje i delovanje ljudskih bića predstavlja samo jedan krajnje beznačajan odraz”.

Međutim, u proteklih osamdesetak godina stanje se poboljšalo. Ogroman broj novih otkrića primorao je mnoge naučnike da priznaju nemogućnost pretpostavke da su univerzum i život nastali pukim slučajem. Dobitnik značajne nagrade za fiziku Robert Grifits (Griffiths) kaže: „Ako nam je za razgovor potreban ateista, idem na katedru za filozofiju. Katedra za fiziku tu ne koristi mnogo.”

Tri događa doprinela su tome da nauka sa više naklonosti počne da gleda na veru.

Nastanak svemira

Pre svega, naučnici su otkrili da je svemir imao određeni početak, čime je odbačena teorija da je on oduvek postojao. Teorija „Velikog praska” govori o tome da je celokupan svemir, uključujući svu materiju, prostor i vreme, nastao u jednom trenutku.

Dokazi za ovu teoriju sakupljeni su postepeno. Dana 24. aprila 1992. jedan satelit poslat je u orbitu da proverí postojanje radijacije iz dubina svemira, koja bi trebalo da tamo postoji ukoliko je teorija tačna. Kad je dobijen pozitivan odgovor, fizičar Stiven Hoking (Hawking) pozdravio je taj događaj kao „najveće otkriće stoleća, ako ne i svih vremena”. Ova potvrda imala je dalekosežne implikacije ne samo za nauku već i za biblijsku veru. Astronom, agnostik, Robert Džestrou (Jastrow) već je ranije priznao da su, ako se pokaže da je teorija „Velikog praska” tačna, „osnovni elementi astronomskog i biblijskog prikaza stvaranja sveta isti”.

Postojanje inteligencije

Drugo, naučnici sve više priznaju da je za nastanak svemira, a naročito života u njemu, bilo potrebno neverovatno precizno „fino podešavanje” mnogih činilaca. To je ukazivalo na potrebu postojanja neke inteligencije u svemiru, već od samog početka.

Stiven Hoking u svom bestselleru, A Brief History of Time (Kratka istorija vremena), govori o jednom od tih činilaca: „Da je brzina širenja (svemira) jednu sekundu posle velikog praska bila manja za samo jedan trimilioniti (10^{17}), svemir bi se urušio pre nego što bi uopšte dostigao svoju sadašnju veličinu.” On takođe primećuje da „mnogi osnovni brojevi”, povezani sa naučnim zakonima, «izgleda da su vrlo fino usaglašeni da bi omogućili razvoj života”. Shodno tome zaključuje: „Bilo bi vrlo teško objasniti zašto je univerzum nastao upravo na taj način, osim da se shvati kao delo Boga koji je nameravao da stvori bića poput nas.”

Astronom Hju Ros (Ross) navodi 26 činilaca u svemiru koji su morali biti da optimalni da bi nastao život. Za tri takva činilaca potrebna je preciznost od jednog dela broja 10^{37} (broj jedan sa 37 nula) ili još više od toga. Osim toga, u našoj galaksiji, solarnom sistemu i planeti otkriven je 41 faktor, koji su morali biti fino podešeni da bi omogućili nastanak života. Verovatnoća da se svi ti faktori, a njihov broj iznosi 41, dese slučajno je jedan prema 10^{53} .

Alan Sendidž (Sandage), dobitnik najveće nagrade za astronomiju, sažima razmišljanja mnogih današnjih naučnika kada kaže: „Nipošto ne možemo jasno da shvatimo svemir bez prisustva natprirodnog.”

Ako sa galaktičke osnove pređemo na mikroskopsku, implikacije su iste. Celokupna živa materija

sačinjena je od ćelija. Prosečno ljudsko telo, na primer, sadrži 100 biliona ćelija. Početkom dvadesetog veka naučnici su smatrali da su one relativno jednostavne strukture. Danas su, međutim, biohemičari svesni toga da je i najjednostavnija ćelija veoma složena.

Tipična ćelija sadrži hiljade proteina od kojih svaki obavlja drugačiji zadatak. Proteini su obično sastavljeni od pedeset do hiljadu aminokiselinskih veza. Molekularni biolog Harold Morovic (Morowitz) izračunao je da, kad bi došlo do kidanja hemijskih veza čak i u najjednostavnijoj živoj ćeliji, u najidealnijim uslovima, izgledi da se ta ćelija ponovo sklopi bili bi jedan prema 10100.000.000.000. Priznajući nemogućnost pretpostavke da je ćelija nastala slučajno, biohemičar Majkl Behi (Behe) objavio je epohalnu knjigu *Darwin's Black Box* (Darvinova crna kutija) u kojoj daje u detaljne dokaze koji ubedljivo govore o inteligentnom planu.

Razumevanje nauke i vere

Osim tih novijih otkrića, treći i suptilniji razlog za sve veće prihvatanje vere od strane nauke jeste jasnije razumevanje obe. Mnogi u prošlosti uopšte nisu uzimali veru u obzir, zato što su je smatrali običnim mišljenjem zasnovanim na pretpostavkama koje se ne mogu dokazati. Nasuprot tome, smatrali su da nauka, koja je utemeljena na činjenicama, dolazi do pouzdanih saznanja.

Međutim, umesto da se oslanja samo na činjenice, nauka koristi i eksperiment, zaključak, tumačenje, teoriju i maštu. I tako, pošto je nemoguće doći do apsolutnog dokaza, naučnici donose zaključke na osnovu razumnih i dovoljnih dokaza.

Nasuprot široko rasprostranjenom mišljenju, vera nije slepa, ili makar, ne bi trebalo da to bude. Biblija ovako govori: „Budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje.“ Ako ne tražimo dokaze za duhovnu istinu, možemo da verujemo u sve, uključujući i neistinu. Međutim, ima dovoljno dokaza u prilog hrišćanstvu, tako da veru možemo prihvatiti sa puno pouzdanja.

Nauka se bavi fizičkim dokazima. Dokazi za hrišćansku veru uključuju i nauku, ali je prevazilaze. Takođe, naglašavaju istorijski momenat: karakter, učenje, tvrdnje, čuda i vaskrsenje Isusa Hrista, kao i na verodostojnost drugih biblijskih dokumenata. Potvrda vere takođe proističe iz podudarnosti biblijske istine i ljudskog iskustva: usmerenost u moralu u ljudskoj prirodi, postojanje lepote, univerzalnost bogoslužjenja, realnost zla i preobražavanje našeg života kroz Jevanđelje. I pošto hrišćanstvo stavlja težište na odnos sa Bogom, konačni dokaz vere je način na koji svaki pojedinac doživljava Boga i Njegovu istinu.

Fizičar Džon Polkinghorn (Polkinghorne), predsednik Kvins koledža u Kembridžu, temeljno se bavi kako naukom, tako i religijom. On ovako piše: „U svojoj potrazi za istinom nauka i religija su intelektualne sestre u istoj koži.“ Obe se, na primer, oslanjaju na pretpostavke koje se ne mogu apsolutno potvrditi i obe prihvataju dobra objašnjenja kao oblik dokaza. Nauka polazi od pretpostavke o jednoobraznosti fizičkog univerzuma, opštoj pouzdanosti naših čula i sposobnosti našeg razuma da donosi ispravne zaključke na osnovu tačnih podataka. Hrišćanska vera polazi od pretpostavke da Bog postoji i da se On mora pokazati kako bismo Ga spoznali.

Mogućnosti naučne teorije da objasni fizičke podatke dokazuju njenu istinitost. Na primer, naučnici smatraju kvarkove jednom od osnovnih čestica sadržanih u celokupnoj materiji. Polkinghorn dalje piše: „Niko nikada nije video neki kvark i smatramo da nikad ni neće... Pa zašto ja, onda, verujem u te nevidljive kvarkove?... Kvarkovi daju smisao velikom broju neposrednih fizičkih iskustava.“ Polkinghorn takođe kaže da „postojanje Boga objašnjava mnoge aspekte našeg znanja i iskustva“.

Sve to dovodi nas do veoma značajnog zaključka: ako Bog zaista postoji i ako je odgovoran za naše postojanje, onda smo i mi očigledno, na isti način odgovorni Njemu. Biblija uči da je On Tvorac, ne samo zakona prirode već i moralnih zakona, koje nam je otkrio, a nas je stvorio da živimo u harmoniji sa obe vrste zakona.

Kada zanemarimo zakone prirode koji upravljaju našim bićem, plaćamo to bolešću i konačno smrću.

Nauka je izvrsno potvrdila tu istinu. Kad kršimo Božje moralne zakone, plaćamo krivicom, strahom, depresijom, zločinom i društvenim haosom. Naše ljudsko iskustvo to dovoljno dokazuje.

Bog je kroz Isusa Hrista zato obezbedio da svako od nas pobegne od ciklusa zla koje hiljadama godina uništava našu planetu. Oni koji isprobaju Božju ponudu, otkriće da ona zaista donosi mir i radost i istinsku ljubav. Zašto ne pokušamo da se u to uverimo?